

JAZZ AMB VEU DE DONA

Professor: Oriol Busquets

Curs de 16 hores (8 sessions de 2 hores cada una)

Sessions 1 i 2. Gòspel i Blues. Mahalia Jackson. Bessie Smith. I també Sister Rosetta Tharpe, Ma Rainey, Big Mama Thornton, Victoria Spivey i Ethel Waters.

Cantants del primer jazz. Velma Middleton amb Louis Armstrong, Adelaide Hall (Creole Love Call amb Duke Ellington)...

El gòspel i el blues són, sens dubte, uns dels gèneres musicals que es poden considerar com a precedents del jazz. El swing implícit en les cançons, l'estructura de crida-resposta, el fraseig procedent de la música africana, les notes i intervals característics del blues... són alguns dels elements que més tard trobarem reflectits en el jazz.

Si s'ha de destacar una cantant com a la més important en el món del gòspel, aquesta és, sens dubte, Mahalia Jackson. La qualitat de la seva veu, l'emotivitat de les seves interpretacions i el seu compromís contra la segregació racial la fan una personalitat única dintre del món del gòspel.

Bessie Smith era coneguda com l'emperadriu del blues i aquest sobrenom era absolutament adequat. La seva manera d'interpretar i de viure el blues van influir de manera decisiva en les altres cantants de blues i també en cantants de jazz i de rock, tal com reconegueren de manera explícita, entre altres, Billie Holiday i Janis Joplin.

En aquestes sessions presentarem, també, cantants que van col·laborar amb músics rellevants dels primers anys del jazz.

És el cas, per exemple, de les moltes col·laboracions de la cantant Velma Middleton amb els diferents grups musicals de Louis Armstrong, la impressionant col·laboració vocal d'Adelaide Hall en la peça Creole Love Call de l'orquestra de Duke Ellington...

Sessió 3. Billie Holiday. Lady Day, Lady Night.

Billie Holiday, juntament amb Ella Fitzgerald i Sarah Vaughan representen l'essència del jazz vocal. El seguiment de la seva trajectòria permet, a més, entrar en contacte amb molts músics importants en la història del jazz: Teddy Wilson, Benny Goodman, Count Basie i, sobretot, Lester Young, entre altres.

En les seves interpretacions destaquen la intensitat, la implicació emocional i la manera absolutament personal d'abordar cada una de les cançons que canta. Cal destacar també la seva implicació en la lluita antisegregationista amb la composició de la música de la cançó Strange Fruit i la seva determinació en interpretar-la malgrat les pressions en sentit contrari que rebé.

Sessió 4. Anita O'Day, Hellen Merrill, Blossom Dearie, Peggy Lee

Aquesta sessió estarà dedicada a cantants "blanques" de Jazz.

Anita O'Day va cantar acompanyada per grans músics de jazz, com Oscar Peterson i és molt destacable la seva participació al Festival de Jazz de Newport de l'any de 1958, recollida a la pel·lícula Jazz in a Summer Day.

Hellen Merrill no és una cantant molt coneguda, però les seves col·laboracions amb el trompetista Clifford Brown, amb el saxofonista Stan Getz i amb l'arranjador i director Gil Evans són d'una gran qualitat.

Blossom Dearie va ser una cantant sovint vinculada al moviment bebop i Peggy Lee, a més de ser una actriu i una cantant molt popular, va fer incursions destacades en el món del jazz.

Sessió 5. Ella Fitzgerald. La reina de l'scat.

És considerada de manera unànime per la crítica com una de les millors cantants de jazz de tots els temps. Comença la seva carrera musical sota la protecció del bateria Chick Webb, director d'una big band, que n'assumeix la seva tutoria legal en ser encara menor d'edat.

Ha cantat amb l'acompanyament de molts dels grans músics de jazz: Louis Armstrong, Duke Ellington, Count Basie, Oscar Peterson...

Va enregistrar àlbums dedicats als SongBooks d'importants compositors nordamericans com Gershwin, Porter, Rodgers i Hart...

Sessió 6. Betty Carter, Abbey Lincoln, Carmen Mc Rae, Etta James

Aquesta sessió estarà dedicada a quatre grans cantants de jazz.

Betty Carter destaca pel seu caràcter innovador, amb una tendència a la improvisació constant.

Abbey Lincoln, a més de cantant destacava com a compositora molt implicada en la lluita contra el segregacionisme racial.

Carmen Mc Rae cantant, pianista i compositora. Es conegueren amb Billie Holiday a qui sempre considerà la seva principal influència.

Etta James. Té un registre de gèneres molt ampli ja que, a més de cantant de jazz, també es pot considerar cantant de blues, soul, gòspel, rhythm and blues i rock and roll, demostrant el caràcter difús de les fronteres que separen aquests gèneres.

Sessió 7. Sarah Vaughan. La veu innovadora.

Sarah Vaughan és la tercera de les més grans cantants de jazz, juntament amb Ella Fitzgerald i Billie Holiday.

En els seus inicis coincidí amb Charlie Parker i Dizzy Gillespie a l'orquestra d'Earl Hines, la qual cosa l'apropa a l'estètica del bebop. Aquesta influència del bebop encara queda més palesa quan entra a formar part de l'orquestra de Billy Eckstine, que té com a referent molt clar el bebop.

Canta acompanyada dels millors músics, com Clifford Brown i Count Basie. Després de diferents graus de reconeixement popular, al final de la seva carrera enregistra àlbums més "comercials" com un dedicat a cançons dels Beatles o un altre dedicat a música brasilenya, però sense renunciar mai a un alt grau de qualitat interpretativa.

Sessió 8. Nina Simone, Aretha Franklin i algunes cantants actuals de jazz

Sessió dedicada a dues cantants que assoliren un elevat grau de popularitat. Tot i no ser exclusivament "cantants de jazz", cal tenir en compte que les seves interpretacions sempre estan relacionades de manera més o menys directe amb el jazz o amb músiques que cal considerar pròximes al jazz.

Nina Simone interpreta cançons dintre d'una àmplia gamma d'estils musicals que van del jazz al pop, passant pel soul, el gòspel o el pop. La seva personalitat musical i interpretativa és tan forta que canti el que canti queda impregnat d'una manera de fer pròpia i inimitable.

Aretha Franklin és en sentit estricte una cantant de gòspel, soul i rhythm and blues, però les seves interpretacions posen de manifest la proximitat i "parentesc" d'aquests gèneres amb el jazz.

En aquesta sessió presentarem, també, algunes de les cantants més importants actuals de jazz i també dedicarem atenció a tres cantants catalanes que han tingut una relació força estreta amb el jazz, com Núria Feliu, Carme Canela i Andrea Motis.